

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18 Eylül 2025
Sayı : 828

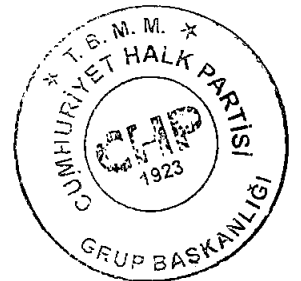
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5275 Sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 1-10-2025	Esas No: 2/3284

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
1 8 Eylül 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 8 Eylül 2025
No : 1700438

GEREKÇE

Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin aileleriyle kurdukları sosyal bağların korunması ve topluma yeniden kazandırılmaları açısından iletişim haklarının çağdaş standartlara göre düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu hak, Anayasa'nın 17. ve 20. maddeleriyle güvence altına alınmış özel hayatın gizliliği, aile hayatına saygı ve insan onuruna yaraşır muamele ilkesinin de doğal bir uzantısıdır.

Modern hukuk sistemlerinde hükümlülerin iletişim hakları yalnızca güvenlik ekseninde değil, sosyal rehabilitasyon ve yeniden entegrasyon bakış açısıyla da düzenlenmektedir. Özellikle Avrupa Konseyi'nin Cezaevleri Kuralları (EPR) ile Birleşmiş Milletler'in Mandela Kuralları, hükümlülerin dış dünya ile iletişiminin sürekli, ölçülü ve insani olması gerektiğini belirtmektedir. Almanya, Hollanda, Kanada ve Norveç gibi ülkelerde, görüntülü görüşme sistemleri cezaevlerinin standardı haline gelmiştir. İskoçya'da haftalık 60 dakika ücretsiz görüntülü görüşme hakkı tanınmakta; Fransa'da ise aile bireyleriyle yapılan görüntülü konuşmalar sosyal uyum planlarının parçası olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye'de halihazırda telefonla görüntülü haberleşme hakkı yasal düzeyde tanımlanmışken, görüntülü iletişim uygulamaları yalnızca yönetmelik ve genelge düzeyinde, teknik imkanlara bağlı olarak ancak kısıtlı biçimde yürütülmektedir. Bu uygulamaların yaygınlaştırılması yönünde teknik altyapı yeterli düzeyde geliştirilmemiş olsa da, yasal güvence ve süre sınırları da halen kanuni düzenleme ile belirli değildir. Kanun mevzuatında tanımlı olmayan bu boşluk, yönetmelik düzeyinde ele alınmış ve uygulamada eşitsizlik ve keyfiliğe yol açmakta, iletişim hakkının özünü zedeleyebilmektedir.

Deprem, salgın gibi olağanüstü durumlar ve uzak coğrafi mesafeler göz önüne alındığında, görüntülü görüşme hakkı hükümlülerle aileleri arasında köprü kurmakta, özellikle çocuklarıyla iletişimi sürdürmeye çalışan ebeveyn hükümlüler için hayati bir araç haline gelmektedir. Ayrıca engelli hükümlüler için fiziksel ziyaretlerin zorlukları göz önüne alındığında, bu iletişim biçimi hakkaniyetin ve erişilebilirliğin teminatıdır.

İşbu Kanun teklifiyle, hükümlülerin haberleşme hakkına ilişkin 66'ncı madde ve tutukluların haklarına yönelik 114'üncü maddede yeniden düzenlenmekte, yalnızca telefonla değil aynı zamanda görüntülü iletişim araçlarıyla da uzaktan haberleşme hakkı açıkça tanımlanmakta; görüşme süreleri, teknik koşullar, kısıtlama sebepleri ve denetim mekanizması yasal güvence altına alınmaktadır.

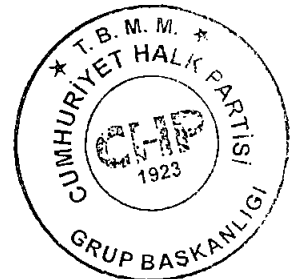
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, teknolojik gelişmeler ve çağdaş infaz uygulamaları doğrultusunda hükümlülere görüntülü görüşme hakkının kapsamı genişletilerek; süresi, gözetim ve kayıt altına alınma şartları, infaz hakimi denetimi ve özel durumlar bakımından istisnai uygulamalar ile çocuk ve engelli hükümlüler bakımından da pozitif düzenlemelere yer verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, teknolojik gelişmeler ve çağdaş infaz uygulamaları doğrultusunda tutuklulara görüntülü görüşme hakkının sağlanması ve süre kapsamının genişletilerek; süresi, gözetim ve kayıt altına alınma şartları, infaz hakimi denetimi ve özel durumlar bakımından istisnai uygulamalar ile çocuk ve engelli hükümlüler bakımından da pozitif düzenlemelere yer verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5275 SAYILI CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 13/12/2004 tarih ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Hükümlünün uzaktan haberleşme ve görüntülü iletişim hakkı

Madde 66 – (1) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler, kurum tarafından belirlenen gün ve saatlerde, kurumun iletişim araçlarını kullanarak telefon ile haberleşebilirler. Bu görüşmeler kurum personelinin gözetimi altında gerçekleştirilir ve sesli olarak kayıt altına alınır.

(2) Ceza infaz kurumlarında teknik altyapının elverdiği ölçüde, hükümlülerin kurum dışında bulunan yakınlarıyla görüntülü iletişim araçları üzerinden uzaktan görüşme yapma hakkı vardır. Görüşme süresi haftalık toplam altmış dakikayı geçemez. Görüşmeler kurum personeli gözetiminde yapılır ve hem sesli hem görüntülü olarak kayıt altına alınır.

(3) Görüntülü görüşme hakkı; açık ve somut güvenlik tehdidi halinde ceza infaz kurumunun gerekçeli talebi üzerine Bakanlıkça sınırlandırılabilir. Kısıtlama kararlarına karşı itiraz infaz hakiminin denetimine tabidir.

(4) Açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhal yararlandırılırlar. Görüşmeler, tutanak ile belgelenir ve tutanaklar, bu iş için tutulacak özel bir dosyada saklanır.

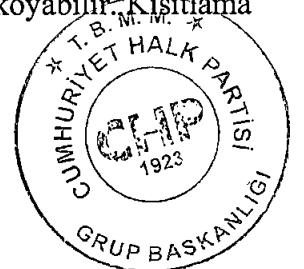
(5) Görüntülü görüşme hakkı, kadın, çocuk ve engelli hükümlüler açısından elverişli şartlar oluşturularak öncelikli şekilde uygulanır. Bu kapsamda, kadın hükümlülerin çocuklarıyla, çocuk hükümlülerin ebeveynleriyle ve engelli hükümlülerin bakım verenleriyle düzenli iletişimi gözetilerek görüntülü görüşme sıklığı ve süresi haftalık toplam yüz seksen dakikayı geçemez.

(6) Görüntülü görüşme hakkının kapsamı, teknik altyapı koşulları, kayıt, güvenlik, kısıtlama nedenleri, çocuk ve engelli hükümlüler açısından elverişli şartların oluşturulması ve özel durumlara ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 5275 sayılı Kanunun 113 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Tutuklulardan çalışmaları istenebilir; mahkeme kararları saklı kalmak kaydıyla buna mecbur tutulamazlar. Tutuklular istediklerinde idare, barındırıldıkları odalarda çalışmalarına izin verebilir. Odada çalışma imkânı yoksa, tutukluların iş yerlerinde çalışmalarına da izin verilebilir. Bu takdirde kendileri hakkında çalışmakta olan hükümlülere ait rejim uygulanır.

(2) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun bu husustaki genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Ancak soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir. Kısıtlama kararlarına karşı itiraz infaz hakiminin denetimine tabidir.

(3) Tutuklular, kurumun iletişim araçlarını kullanarak telefonla haberleşebilir ve teknik altyapının elverdiği ölçüde görüntülü iletişim araçlarıyla yakınlarıyla uzaktan görüşme yapabilirler. Bu hak, kurum tarafından belirlenen gün ve saatlerde ve haftalık toplam altmış dakikayı geçmeyecek şekilde uygulanır. Görüşmeler kurum personelinin gözetiminde gerçekleştirilir ve hem sesli hem görüntülü olarak kayıt altına alınır.

(4) Görüntülü görüşme hakkı, kadın, çocuk ve engelli tutuklular açısından elverişli şartlar oluşturularak öncelikli şekilde uygulanır. Bu kapsamda, kadın hükümlülerin çocuklarıyla, çocuk hükümlülerin ebeveynleriyle ve engelli hükümlülerin bakım verenleriyle düzenli iletişimi gözetilerek görüntülü görüşme sıklığı ve süresi haftalık toplam yüz seksen dakikayı geçemez.

(5) Tutukluların yazılı haberleşmeleri, telefonla görüşmeleri ve görüntülü görüşme hakkı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkemesince kısıtlanabilir. Kısıtlama kararlarına karşı itiraz infaz hakiminin denetimine tabidir.

(6) Tutuklu, savunması için istediği müdafii seçmek ve görevlendirmek hakkına sahiptir. Her dereceden kurum görevlileri bu hususta tutukluya tavsiyelerde bulunamaz.

(7) Tutuklunun müdafii ile olan haberleşmesine ve kurum düzeni çerçevesinde temas ve görüşmelerine hiçbir suretle engel olunamaz ve kısıtlamalar konulamaz.”

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

